BLATENSKÁ BLATKA

ZPRAVODAJSKÝ ČTVRTLETNÍK BLATENSKA, ROČNÍK VII. ČÍSLO 4. PODZIM 2017
BLATNO, BEČOV, HRÁDEČNÁ, KVĚTNOV, MEZIHOŘÍ, RADENOV, ŠERCHOV, ZÁKOUTÍ

OSLAVA V ZÁKOUTÍ

16. září slavili 660 let od první písemné zmínky o obci Bernov – Zákoutí. Akce byla spojena s odhalením nové sochy svatého Jana Nepomuckého, nově upravené návsi a spolkového sklípku. Bližší podrobnosti najdete v článcích od našich dopisovatelů včetně fotografií uvnitř tohoto čísla BLATENSKÉ BLATKY.

ZT

OHNIVÁ SHOW

EDITORIAL aneb sloupek vpravo

Dlabání dýní a vytváření příšerek z nich jsme převzali po „Listopadu" z angloamerického světa. Tento čas, který vychází na 2. listopad, je u nás nazýván „Dušičkami". Je to starý předkřesťanský zvyk, z dob Keltů, který byl překryt křesťanskou církví jako svátek Všech Svatých.

„Dýňování" s lampionovým průvodem vyšlo tentokráte na 28. října v den státního svátku vzniku Československé republiky. Na troskách habsburské monarchie před 99 roky vznikl náš stát a jednou z vůdčích osobností byl i Alois Rašín. Člověk morálně bezúhonný, pracující ve dne v noci, jehož měnová reforma osamostatnila naši měnu a hospodářství. Podařilo se mu vytvořit z Československa ostrůvek měnové a finanční stability založené na zlatém standardu, kdy se koruna směle srovnávala i s britskou librou. Člověk řídící se heslem „Šetři a pracuj!" byl o několik let později zavražděn marxistickým anarchistou. Jak symbolické!

Heslem dnešní doby je přesně opak „Utrácej a užívej!", měna už není podložena ničím, leda důvěrou obyvatel. Co bude dál…? Nastává čas adventní a vánoční. Na každém z nás je, jak tento čas budeme prožívat. Zda v heslu Aloise Rašína – snad bych pouze doplnil „ a přemýšlej", anebo podle nynějšího a běhat po obchodech (moderně – objednávat na Internetu) a nakupovat hlouposti a věci které v podstatě nepotřebujeme a zatěžovat Přírodu odpadem. S tím souvisí nedávný větrný orkán, který se přes nás a sousední země přehnal. Vědci upozorňují, že planeta se stále více ohřívá a meteorologové varují, že dramatické počasí bude stále častější. Nejsou Vánoce právě tím ideálním časem se trochu zastavit a zamyslet se?

ZT

Jako každý rok, i letos jsme se o posledním říjnovém víkendu sešli malí i velcí v blatenské Horalce, abychom společně dlabali dýně, někdo kvůli výrobě strašidla, jiný aby měl materiál na vaření a pečení dobrot, jejichž letošní várku jsme pak společně při čekání na tmu, a tedy na lampionový průvod snědli…

pokračování na str. 4

OSLAVA V ZÁKOUTÍ

660. výročí od první písemné zmínky o Zákoutí

Slavnost v Zákoutí vykrystalizovala do podoby, v jaké proběhla, po půlročním martýriu a nasazení mnoha místních obyvatel. Zjara jsme o něčem takovém vůbec nepřemýšleli. Prvotní byla myšlenka nějak zkulturnit zaneřáděný střed obce a umožnit parkování více vozů v těchto místech v dobách největších zimních kalamit, kdy je zejména horní část obce nedostupná.

Vše začalo opravou po léta (i zimy) neudržované zídky v rámci akce „Ukliďme Čechy“. A poněvadž v Zákoutí přebývají převážně lidé pořádní a nebylo prakticky co uklízet, padl pohled na pobořenou zídku. V další fázi se prořezaly veškeré nálety a paní starostka nám nechala zbudovat stání na kontejnery. Co

dál? Bylo třeba srovnat a zejména doplnit zeminu do velké terénní sníženiny. Padlo zde několik nákladních aut se zeminou a proběhla spousta odpracovaných hodin na rozhrnutí a dorovnání.

Obecní náves se začínala rýsovat a přicházely další nápady. Byla by škoda nedotáhnout to do konce. Aleš se Zdeňkem začali pracovat na soše Jana Nepomuckého, mezitím se opravoval průběžně budoucí vinný sklípek, dosívala se tráva a sázely smrčky, prováděly terénní úpravy kolem sklípku, blatenští hasiči zbudovali dvě sezení, starostka nechala vyrobit a osadit budoucí informační tabuli a rozcestník. Do toho se řešila spousta organizačních drobností – kam s infotabulí (dohadování na samostatnou kapitolu), to samé s rozcestníkem, montáž 200 kilové sochy (také nesnadná operace), do toho dosadba jírovců v aleji a tak dále…

Konec léta se kvapem blížil a stále

nebylo hotovo. Přesto bylo třeba určit definitivní termín oslavy významného výročí obce. Tento nakonec padl na 16. 9. – dále již posouvat termín nešlo kvůli horšícímu se počasí. I tak to bylo na hraně.

A teď začalo druhé kolo příprav – pozvánky, občerstvení, pípa, shánění místních vín do sklípku, návrh a vytištění pamětních pohlednic, posekání trávy v aleji a na návsi, zajištění kulturního programu - domluva s farářem, objednání kapely, ostrostřelců a pěveckého sboru, shánění a tisk historických fotek na infotabuli a spousta dalších neviditelných drobností.

Za to, že vše klaplo a zdařilo se, je třeba poděkovat velkému množství

dobrovolníků a obětavců, kteří neváhali obětovat svůj volný čas a vlastní materiál, často i vlastní kapitál k zabezpečení akce. Vyjmenovávat to množství zapojených nelze, abychom na někoho náhodou nezapomněli – šlo o pěknou řádku místních. Poděkování patří rovněž všem vystoupivším – chomutovským ostrostřelcům, pěveckému sboru seniorek a skupině

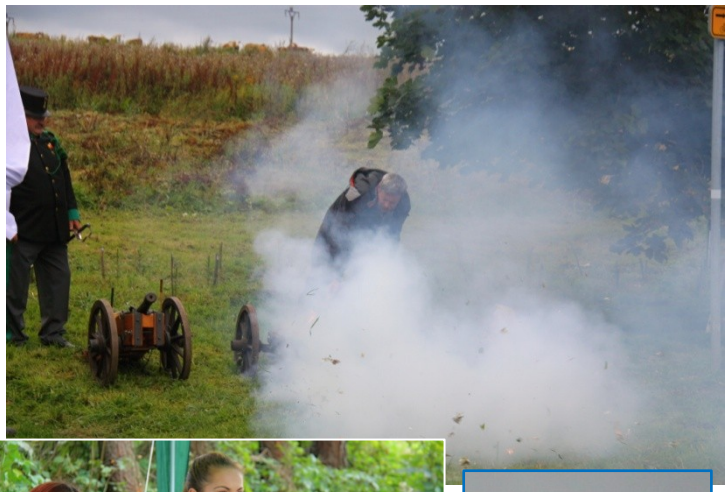

Zfleku. Taktéž panu faráři za požehnání sochy světce, který bude nadále bdít nad naší obcí. Zároveň je nutno poděkovat i všem, kteří se oslavy samotné zúčastnili a doufáme, že si nevšední zážitek v Zákoutí užili.

A pro ty z blatenského regionu, kteří nemohli přijít, či měli zrovna jiný program – až budete mít chuť se projít krásnou podzimní, či brzy již zimní krajinou, vezměte to přes Zákoutí. Socha světce, vybudovaná náves i vinný sklípek Patriot určitě stojí za zhlédnutí. Při troše štěstí zde lze potkat i místního pábitele a vypravěče Aleše (hrázděnka u návsi – lze i zatroubit), který Vás zajisté provede sklípkem, případně kapličkou a poutavě povypráví i o životě sv. Jana Nepomuckého.

Pavel Suchopárek, foto ZT

Kromě fotek u tohoto příspěvku se lze podívat na internetu na videodokument: https://vimeo.com/237479958

Proč sv. Jan Nepomucký se dočtete v rubrice „povídání, zajímavosti“ na str. 7.

pokračování ze str. 1

OHNIVÁ SHOW

…Děti si čas krátily zhlédnutím strašidelných filmů, až se konečně dalo vyrazit na lampionový průvod, který měl tentokrát dvě novinky. Tou první byl silný vítr (orkán, který se přes nás přehnal ze soboty na neděli), v kterém nebylo možné použít lampiony se svíčkami, a druhá novinka byla parádní ohňová show, kterou všichni, kdo průvod absolvovali, mohli sledovat u stěny blatenského kostela. Jedině tam byl oheň a aktéři show chráněni před silným větrem. Možná právě proto měla opravdu skvělou atmosféru a všem divákům se výkon Filipa Stejného a jeho party moc líbil.

irh, foto ZT

DRAKIÁDA MLADÝCH HASIČŮ

V letošním 15 ročníku „Drakiády“ se nám počasí opět povedlo, sluníčko krásně svítilo. Sice zpočátku bylo bezvětří, to aby se ukázalo, kdo ovládá svého létajícího draka i bez větru, ale závěrem vítr zafoukal i pro ostatní draky. Přítomní draci si hráli se svými pány a nedali se jen tak zkrotit, některým se nechtělo vůbec létat a radši sebou sekli o zem, jiní se zase nechali tahat po trávě, ale nakonec si dali říct a občas se i prolétli.

Asi po hodinovém úsilí se závěrem akce provedlo vyhodnocení. Všichni přítomní dostali sladkou odměnu a někteří i zvláštní. Například za draka „stromového“, kterou získal Jindřich Tengler, nebo draka „vozembouchа“ pro Davida Osvalda. Za nejhezčího draka si odnesl ocenění Matyáš Novotný.
Vyhodnotit pořadí drakovodů bylo opravdu náročné, jelikož všichni draci se nám líbili. Nakonec tým rozhodčích určil a medaili za první místo získal Matyáš Bár,

který měl opravdu hezkého draka a byl velice poslušný, jelikož se udržoval stále ve vzduchu. Druhé místo bylo určeno pro Honzíka Osvaldů a třetí místo získala Kristýnka Bálintová. Drak, který vylétl nejvýš, byl drak Matěje Nového.

Děkujeme tímto všem rodičům a přítomným, kteří nám pomohli s náročným úkolem naučit naše draky létat. Celkem se zúčastnilo 17 drakovodů.

Jiří Kolář

POŽÁR KONTEJNERŮ !!!

Minulý měsíc začala patrně naplno letošní topná sezóna. Bohužel, hned v jejím úvodu došlo k požáru kontejnerového stání v Blatně, na jirkovské křižovatce. Někdo opět zřejmě vyhodil nevychladlý popel, od kterého vzplál obsah nejprve jednoho kontejneru, a protože se tak stalo v noci, tak následně i všechny další a co hůř, ještě požár způsobil škody na soukromém majetku ve skladu stojícím vedle. Poděkování patří paní Pizzové z Blatna, která zalarmovala sousedy a tak nejsou škody ještě větší. Požár likvidovali chomutovští hasiči, škody se pohybují v desítkách tisíc.

Do všech schránek ve všech obcích zaměstnanci obce následně roznesli opět upozornění, jak důležité je popel z uhlí vynášet opravdu vychladlý. Pokud by se měly podobné případy množit, může se stát, že se budeme muset přejít k systému, kdy každá domácnost bude mít svou nádobu na směsný odpad, což se každé domácnosti výrazně prodraží. Proto naléhavě prosíme všechny, kdo topí uhlím, aby vysypávali skutečně několik dní starý popel.

irh

ORKÁN HERWART

...stručně řečeno měli jsme velké štěstí. Každý, kdo se zaregistroval do SMS-systému, tak obdržel do mobilu upozornění, že se na nás chystá v neděli 29. 10.

vichřice, což se také stalo, ale je třeba říci, že až na nějaké spadlé stromy a ulámané větve nedošlo na našem území k nějakým obrovským škodám či neštěstím. Nemáme ještě kompletní přehled o všech našich lesích, ale zatím se zdá, že ani v nich na tom nejsme tak špatně, jako v jiných lokalitách, či naši sousedé ve vyšší nadmořské výšce.

Bohužel, kdo není úplně odstřižen od informací a sám přírodu a dění kolem nás vnímá, tak tomu je jasné, že klimatické změny a tyto jevy, jako jsou vichřice, nás asi čekají stále častěji a nezbývá, než se s tím naučit žít a zařídit se podle toho.

irh

MŠE PO ŠEDESÁTI LETECH

U příležitosti svátku Michaela, který připadá na 29. září., se v blatenském kostele den na to, tedy v sobotu konala po šedesáti letech první mše svatá, kterou zde pořádala římskokatolická farnost Chomutov a Jirkov. Kostel byl zcela zaplněn a všichni zúčastnění doufají, že tak byla založena nová tradice. Kostel v Blatně je zasvěcen právě svatému Archandělu Michaelovi.

irh, foto ZT

OPRAVA VODNÍCH NÁDRŽÍ

V druhé polovině letošního roku došlo konečně k opravě vodní nádrže v Bečově. Práce prováděla společnost ABC z Chomutova, celkové náklady se nakonec vyšplhaly na cca 800 tisíc korun, ministerstvo zemědělství nám poskytlo dotaci ve výši 400 tis. Kč.

Dále v tuto dobu ještě probíhají práce na opravě rybníka Tři kříže u Květnova. Zde jde o výrazně větší a komplikovanější akci, protože se po upuštění hladiny ukázalo, že je hráz rybníka ve výrazně horším stavu, než se předpokládalo, a tak dojde i ke zvýšení nákladů na tuto opravu. Práce provádí Vodohospodářská stavební společnost z Chomutova. Hrubá čísla, která ještě nejsou konečná, jsou 1 700 tis. Kč předpokládaných celkových nákladů, dotace od ministerstva zemědělství by měla činit 1 250 tis. Kč. Hotovo by mělo být do konce listopadu.

A poslední nádrž, na kterou se nám podařilo zajistit spolufinancování ministerstva zemědělství ve výši cca 500 tis. Kč, je vodní nádrž v Květnově. Zde práce proběhnou až v příštím roce a měla by je provádět společnost Bauvant. Celkové náklady by měly činit cca 800 tis. Kč.

irh, foto Pavel Suchopárek

SETKÁNÍ S HOUBAMI

Další akcí Klubu 60± bylo zářijové „Setkání s houbami“. V téměř zaplněném sále Horalky všichni se zájmem sledovali poutavé vyprávění PaedDr. Jiřího Rotha.

Ten nejprve vysvětlil rozdělení hub do skupin a ty stručně charakterizoval. Dozvěděli jsme se, že houby jsou i to, co bychom za ně mnohdy ani nepovažovali. A že některé jsou dokonce i léčivé. Pak už se dostalo na houby rostoucí v našich lesích. O každé něco řekl a své vtipné vyprávění doplnil promítanými diapozitivy. Po přednášce ochotně odpověděl na dotazy zúčastněných a bravurně určoval houby, které si řada zájemců přinesla. Nakonec prozradil i nějaký ten recept na kulinářské zpracování – jeden z nich uvádíme níže.

K ochutnání byly i houbové dobroty, jako je kuba od Jiřiny Tollarové, houbové bramboráčky od Evy Olšovské a hubník od Mirky Dědkové.
Všichni odcházeli spokojeni a těšili se na další akce.

Milena Hutařová, foto ZT

ŽAMPIONOVÝ OVAR: Žampiony (mohou být i jiné houby) nakrájíme na dosti velké kusy, malé nekrájíme. Vhodíme je do osolené vroucí vody a necháme je čtvrt hodiny vařit. Následně scedíme, z houbového vývaru můžeme udělat polévku. Ovar ochucujeme hořčicí nebo nastrouhaným křenem s jablkem a zajídáme chlebem nebo slaným pečivem.

Dobrou chuť!

SVATOMARTINSKÉ SETKÁNÍ S VÍNEM

Tentokráte si Klub 60± pozval vinaře z našeho kraje z Března u Chomutova pana Karla Němečka. Jak už je téměř tradicí, tak nejprve zazpívaly seniorky a pan Aleš Andera nám něco pověděl o

svatém Martinovi, protože byla sobota 11. listopadu a svátek měl právě Martin, a pak předal slovo panu Němečkovi, který mezitím stačil odzátkovat pěknou baterii lahví.

Dozvěděli jsme se něco o vzniku vinařství u nás, o tom jak se pěstuje vinná réva a hlavně, jak se víno dělá, školí, aby mělo tu správnou chuť. A následovala očekávaná degustace! Mohli jsme ochutnat letošní víno – ještě nezralé, a víno z loňského ročníku. Jako raritu jsme okoštovali i červené. Je třeba dodat, že se u nás pěstuje především bílé, je to dáno klimatickými podmínkami – méně slunce a hlavně studenější noci.

A protože lahví bylo dost, tak si je zájemci kupovali a degustovalo se, ochutnávalo, koštovalo, vše se zakusovalo přineseným pečivem, a samozřejmě se zpívalo a bylo veselo. Na závěr pan Němeček otevřel lahev nedokvašeného vína. Kam se hrabe klasický sekt! Proudy pěnivého moku tryskajícího z hrdla byly zachytávány do přistavených sklenek.

Všem se přednáška líbila, jak bylo vidět na rozjařených tvářích, a tak jsme si slíbili, že příště si upečeme i svatomartinskou husu.

ZT

NOVÉ (ALE NEJENOM NOVÉ) ALEJE

Nově vysázená alej na polní cestě z Blatna do Květnova.

Jak si možná většina čtenářů projíždějících z Blatna ve směru na Radenov všimla, podařilo se nám konečně v letošním roce doplnit stromořadí jeřábů ptačích podél hlavní silnice, ale také jsme založili již dlouho plánované stromořadí na cestě pro pěší z Blatna do Květnova. Tuto cestu ještě zpevníme tak, aby procházka po ní byla příjemným výšlapem. Snažíme se doplňovat stromy i v jiných obcích a rádi bychom pokračovali s výsadbou i v dalších letech. Celkové náklady letos nepřesáhly 200 tis. korun a stejnou částku na tyto aktivity vyčleníme i příští rok.

Před více jak dvěma lety jsme dosazovali lípy v aleji pod Blatnem ve směru na Chomutov, které tehdy zakoupila jako náhradu za pokácené stromy Správa a údržba silnic. Vysazeno jich bylo 20, byly to stromy bez balů, u kterých delší dobu trvá, než se ukáže, zda se strom uchytil, a tak teprve letos lze říci, že se zřejmě neuchytil pouze jeden strom. Což je dobré skóre.

Pokud máte návrhy, které cesty bychom měli do našich plánů zahrnout, dejte nám vědět!

irh, foto Pavel Suchopárek

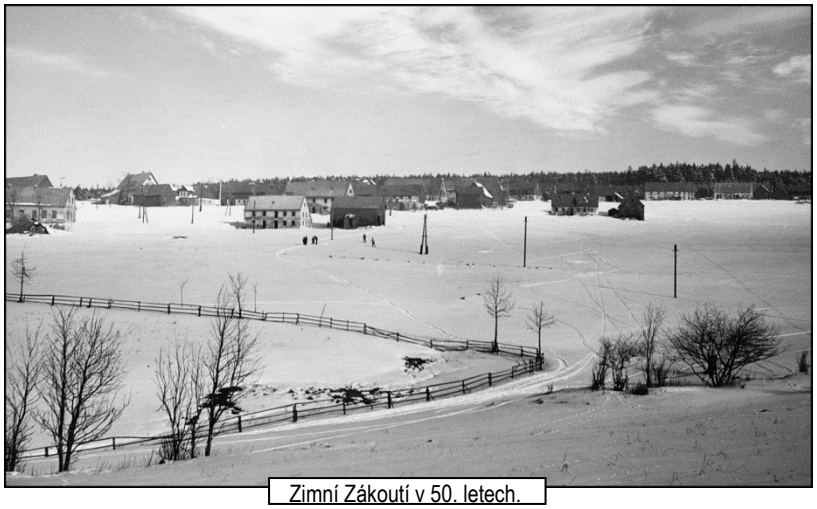
povídání, zajímavosti

ZÁKOUTÍ – 660 let od první zmínky o obci

660 let uběhlo letos od první zmínky o naší horské obci. Neuvěřitelných 35 generací horalů vzdorovalo drsným horským podmínkám po celá dlouhá staletí. Stovky lidí přišly na svět zde, v úbočí Beerhübelu (dnešní Mezihořský vrch), lidé zde pracovali, radovali se a zase umírali. Mnoho lidských osudů je vepsáno v každém domě, v každém kousku půdy, na kterém oko spočine. Všem těmto našim předchůdcům, kteří vtiskli svůj punc do okolní krajiny, do samotné vsi, i těm, kteří zde v současnosti žijí, patří oslava 660. výročí od první zmínky o obci Zákoutí.

První písemná zmínka pochází z roku 1357, ovšem skutečné stáří obce, tehdy možná spíše samoty, může sahat ještě hlouběji do historie. Vždyť osidlování českého pohraničí saskými kolonisty začalo na pozvání českých panovníků již ve 12. století. V tu dobu přišlo do Čech na 200 000 kolonistů a vzniklo postupně na 4000 osad a vsí. Mezi nimi i Bernov, naše dnešní Zákoutí.

Ke vzniku názvu jsou dvě varianty: první romantická odvolávající se na německé slovo die Beeren – bobule, borůvek zde rostlo v okolních lesích veliké množství. Druhá pravděpodobnější varianta vychází ze slova der Bär – medvěd. V němčině znamenaly buď „medvědí luh“ nebo podle jména prvního osadníka „Bärův luh“. V historických pramenech se jméno vesnice vyskytuje ve tvarech: Bernaw (1357), Bernow (1378), Bernaw (1384 a 1412), Pernow (1555 a 1577) a Bernau (1623 a 1846).

Zimní Zákoutí v 50. letech.

První písemná zmínka o obci je tedy z r. 1357, kde se uvádí, že je v majetku Alberta de Bergaw a že patří k farnosti Boleboř. Prvními osadníky bylo 12 rodin, které hospodařily v lese a na polích a nebyly povinny robotou. V těch dobách se vystřídalo několik majitelů, nakonec byla obec r. 1383 připojena k panství Červený Hrádek. Po zatčení majitele Jiřího Popela z Lobkowicz ji zakoupil r. 1605 Linhart ze Štampachu a připojil ke svému panství Ahníkov, ke kterému patřila až do r. 1850. Po stavovském povstání byl majetek Štampachů zabaven a dostal se do vlastnictví Martiniců. Během třicetileté války byla obec Švédy vypálena a obyvatelé pobiti. Ves se dlouho vzpamatovávala, r. 1654 zde žilo jenom 10 chalupníků. Roku 1692 zde Martinicové dali postavit dvůr pro jalovice. V r. 1772 přišla další pohroma, dobytčí mor a následná drahota a hlad. Třetina obyvatel - 49 lidí, zemřelo na tyfus. V soupisu obcí ahníkovského panství z r. 1794 je zde uvedeno 238 obyvatel, 43 domů, mlýn a pila. V r. 1810 panství přešlo na hraběnku z Firmianu a po ní na hraběte z Wolkensteinu-Trostburku. Ten dvůr pro jalovice změnil na ovčín, odkud se ovce na zimu odháněly do Ahníkova. V r. 1846 je zde uvedeno 364 obyvatel a 54 domů, mlýn s pilou a stoupa na třísloa vrchnostenská hájovna. Jednotřídní škola zde byla otevřena r. 1879. V r. 1880 byla jako součást Boleboře prodána městu Jirkov a následně se stala samostatnou obcí s 310 obyvateli. V 30. letech 20. stol. zde žilo 228 obyvatel v 53 domech.

Obec byla typickou horskou vesnicí, kde domy byly rozeseté podél cest na svahu mezi Bernavským a Mezihořským vrchem. Vzhledem k nadmořské výšce se zde dal pěstovat pouze len a oves. Obyvatelé se živili sečením sena a jeho prodejem do nížin (horské seno bylo vždy považováno za velice kvalitní) a především prací v lese, v zimě výrobou dřevěných předmětů (šindelů, hraček, krabic a doplňků pro domácnost).

Za 2. světové války se v Lovecké chatě (dnes Bernavě) scházívali funkcionáři Henleinovy strany. V průběhu války zůstalo na bojištích převážně v Rusku a Itálii 15 mužů z Bernova. Dne 24. 4. 1945, těsně před koncem války, 16-17 letí kluci z volkssturmu – místní německé domobrany, manipulovali s výbušninami v opuštěném hostinci, tyto explodovaly a 13 z nich zabily.

Po dramatických událostech 2. světové války byla drtivá většina zbylého německého obyvatelstva odsunuta, v obci zůstalo jen 29 osob německé národnosti a i tito lidé později, v roce 1968, odcházejí do Německa. Těsně po odsunu byla část chalup, zejména v dolní části dosídlena cikánským obyvatelstvem, které však destrukci obce jen urychlilo a pro drsný život brzy odešlo. V roce 1951 byl Bernov připojen k Blatnu, a podle polohy mimo hlavní silnici, byl přejmenován na Zákoutí. V roce 1955 až 1960 byly zbořeny všechny vybydlené chátrající usedlosti a v roce 1956 byl do obce zaveden elektrický proud. V tuto dobu se obec stává spíše rekreační oblastí a drtivá většina chalup je využívána po dlouhé roky jen víkendově. V 70. letech je na několika parcelách původních stavení vybudováno několik rekreačních objektů, stylově nepříliš zapadajících do rázu původní krušnohorské obce.

Po r. 1989 jsou v obci hlášeni trvale jen 4 lidé. Dnes je k trvalému pobytu přihlášeno 37 osob, přičemž většina zde i bydlí. Obec roste do krásy díky zájmu mnoha jejích obyvatel a Obecnímu úřadu Blatno.

Pavel Suchopárek, ZT

SOCHA SV. JANA NEPOMUCKÉHO V ZÁKOUTÍ

Již během příprav, tvorby sochy a distribuce pozvánek přišlo několik dotazů proč zrovna sv. Jan Nepomucký. Až do oslav jsme odkazovali každého, že ten den bude vše vysvětleno. Konečně 16. 9. 2017 je socha odhalena a důvod vysvětlen. Ale pro ty, co se nemohli oslav zúčastnit, je tento článek, proč zrovna tento světec.

Kolem osoby doktora Johánka z Pomuku panovalo vždy mnoho mystérií a záhad o kterých se zmíním později. Jisté ale je, že před svým úmrtím zastával funkci generálního vikáře, což je převedeno na současnost notář, advokát, urovnávač sporů. Jeho sochy z barokního období můžeme často vidět na mostech. A zde byl, podle posledních historických bádání, umísťován jako patron komunikace a dobré pověsti, kdy sbližoval lidi na jedné straně řeky s druhou stranou. A není lepšího místa sbližování lidí než zde na rozmezí mezi tzv. dolním Bernovem a horním Bernovem.

Další důvod je, že doktor Johánek je jedním z českých zemských patronů, a jedním z ohnisek svatojanského kultu byl i nedaleký Žatec, kde působil jako arcijáhen. Stal se atributem české krajiny a my tímto chceme doložit, že jsme i zde součástí české krajiny.

Dále je pohled krajinotvorby, kdy baroční architekti pracovali s průhledem, kompresí a expanzí. Málokterá obec se může pyšnit tak krásnou a zachovalou barokní kompozicí jako naše, kdy záchytný bod v podobě sochy na konci stromové aleje má za sebou ještě otevřený horizont. Když budete přicházet v době západu slunce, již od zatáčky u křížku nevyjdete z úžasu.

A poslední důvod, se kterým jsme původně vůbec nepočítali. Při přípravě akce k 660. letému výročí založení obce, kdy už socha byla hotova, nám to najednou došlo – až nám mráz přeběhl po zádech. Toto je i výročí narození svatého Jana Nepomuckého.

Ale slíbil jsem vám trochu historie:

K Cisterciáckému klášteru v Pomuku nedaleko Plzně náležela osada, a aby se odlišila od opatství, byla nazvána Nepomuk. Zde se Johánek narodil a po absolvování studií církevního práva v Padově v Itálii se posléze stává arcijáhnem žateckým a generálním vikářem. V té době vygradovala mocenská rivalita mezi světskou a církevní mocí, tj. mezi králem Václavem IV. a arcibiskupem Janem z Jenštejna. Ohniskem sporu se stalo opatství benediktinů v Kladrubech. Jan z Jenštejna potažmo generální vikář proti vůli krále potvrdil ve funkci nového opata mnicha Olena. Krále to rozlítilo, léčkou pozval na hrad Jana z Jenštejna, doktora Johánka z Pomuku a další tři z doprovodu, kde je nechal zajmout. Arcibiskupovi se podařilo uprchnout, ostatní byli uvězněni a krutě mučeni, a zde také Johánek z Pomuku dne 20. 3. 1393 umírá a jeho tělo je svrženo z Karlova mostu do Vltavy.

Podle legendy se v tu dobu rozestoupila obloha a andělé s palmovými listy doprovázeli jeho tělo až k pravému břehu Vltavy, kde se na hladině rozzářilo pět hvězd, symbolizující latinské slovo TACUI – „Mlčel jsem“.

Tělo bylo uloženo u řádu Křížovníků a později pohřbeno v katedrále sv. Víta. Příběhu se chopil Václav Hájek z Libočan a ve své „Kronice české“ kauzu literárně upravil a tak vznikla mylná romantická legenda o neprozrazení zpovědního tajemství ženy Václava IV., královny Žofie. K vytvoření svatojánského kultu jistě přispěl jezuita Bohuslav Balbín svými traktáty o jeho životě a smrti.

V roce 1719 probíhá exhumace těla Jana Nepomuckého a v lebce je nalezen zcela zachovalý jazyk, který po vyjmutí ještě zčervenal. I když bylo v roce 1973 zjištěno, že jde o mozkovou tkáň, je záhadou, že po více jak 300 letech byla tkáň zachována bez balzamování ve výborném stavu. Tímto byl v roce 1722 zahájen kanonizační proces a v roce 1729 byl Jan z Nepomuka prohlášen za svatého.

Aleš Andera, foto P. Suchopárek

Na podstavci na „návsi“ v obci Bernov měla býti původně odhalena socha v životní velikosti, ku poctě našeho všemi obyvateli milovaného hrdiny, dobrodince, mecenáše a velikého pábitele. Bohužel přednost dostal svatý Jan Nepomucký, snad příště.

Akční výbor pro vztyčení jeho památníku bude dále vyhledávati vhodnou lokalitu. Nabízí se prostor na konci horní části Bernova, odkud by mohl shůry shlížeti na náš kraj a jeho duch by tak mohl nad námi neustále bdíti.

ZT

NAŠE BYLINKY aneb co roste kolem nás

Pavlíniny inspirace z přírodní kuchyně

Bylinky, které se nám můžou hodit na podzim

Chladná rána, ještě stále trochu teplé dny, ano, začal podzim, krásné barevné roční období a s ním do mnoha domácností dorazilo škrábání v krku, rýma, pokašlávání a další neduhy. Abychom si mohli podzim užít naplno v přírodě a ne doma v posteli, je dobré podpořit imunitní systém. Proto vás seznámím s několika bylinkami, které vám v tom pomohou a také vás podpoří v boji s „podzimními“ nemocemi. A nebudou chybět tipy, jak je zpracovat.

Co je to vlastně imunitní systém?

Imunitní systém je v podstatě obranyschopnost našeho těla čelit nepříznivým vlivům, které naše tělo napadají zvenčí – kromě různých bakterií a virů jsou to i

nejrůznější mikroskopické houby (plísně) a parazité. Jakmile je naše tělo napadeno, imunitní systém ihned reaguje a vysílá do boje protilátky. Právě na podzim je imunitní systém oslabený a je potřeba ho trochu „nakopnout".

Česnek

Je zázrakem mezi bylinkami. Je známo, že má vysoce antimykotické a antibakteriální účinky, jedná se o **velice silné přírodní antibiotikum**. Naprosto skvělý je při léčbě dýchacích cest.

Při problémech s dýchacími cestami je dobré pít 3x denně tzv. česnekové mléko (0,5 litru mléka zahříváme s 0,25 l vody, přidáme prolisovaný česnek (10 stroužků) a jakmile směs dosáhne bodu varu, plamen stáhneme na minimum a vaříme, dokud se směs nezredukuje alespoň na polovinu. Poté směs přecedíme, dle chuti osladíme a pijeme teplé. A pokud vám zrovna kombinace česneku a mléka nevoní, pořád existuje česnečka, topinky s česnekem,…a další.

Rakytník,

který jsem zmínila v předešlém čísle, celkově podporuje imunitní systém.

Rýmovník /foto ZT

Rýmovník

Je další rostlinkou, kterou ale pěstujeme doma a jako pokojovce se jí v našich domácnostech velice daří. Svou vůní pomáhá zprůchodňovat dýchací cesty (stačí utrhnout list a přivonět). Čaj:1 list na 1 šálek vody; působí příznivě při horečkách, kašli, rýmě, bolestech hlavy.

Zázvor

V posledních letech zažívá zázvor jakýsi boom a je spojován právě s bojem proti podzimním virózám. A tak už dnes víme, že zázvor, resp. zázvorový oddenek, je typická zahřívací bylinka, kterou lze používat jak zevně (prohřívací zábaly na bolavou šíji), tak vnitřně, kdy příznivě působí na trávicí systém, zvyšuje chuť k jídlu a podporuje metabolismus. **V případě nachlazení nebo prochladnutí organismu je schopný nás velice rychle prohřát.** Zázvor je díky přítomnosti shoagolu (pryskyřice) typicky ostrý, při vnitřním užívání je tedy třeba nejprve vyzkoušet, kolik „snesete". Já osobně ho v případě potřeby připravuji tak, že očistím zhruba 10 cm oddenku, nakrájím na kousky, nebo nastrouhám, zaliji horkou vodou (cca. 1,5 l), nechám chvilku vychladnout až do „pitné" teploty a přidám med.

Mnoho lidí si rádo dává zázvor s citronem, ale tuto metodu nedoporučuji – stejně tak, jako je dle ayurvédy zázvor typicky prohřívací, tak citrusy jsou zase typicky ochlazovací (proto také rostou tam, kde rostou, že…), takže je jasné, že používat je spolu není úplně vhodné.

V tomto období je dobré si připravit **zázvorový sirup** – očistím a pokrájím cca půl kilogramu zázvoru, vařím půl hodiny ve 2,5 litrech vody, nechám do druhého dne pěkně vymáchat, přecedím, do vody přidám 2,5 kg cukru a vařím do zhoustnutí. V lednici vydrží i několik týdnů a dá se zalévat teplou nebo studenou vodou, popř. přidávat do čaje místo medu.

Používání zázvoru by se měly vyvarovat ženy v raném a pozdním stádiu těhotenství a malé děti!

Zázvor ve volné přírodě nenajdete, je to vyšlechtěný druh. Dá se však pěstovat doma, stačí koupený zdravý oddenek, mělce zahrabat do zeminy, dát na okno a udržovat vlhký.

Bylinek, po kterých sáhnout v případě nachlazení je opravdu mnoho, snad těchto pár vám zpříjemní podzimní dny.

A ještě upozornění: jak už jsme jednou uvedli, pokud v našem seriálu je v předpisech uvedeno použití cukru, je lépe použít surový nerafinovaný cukr (má nahnědlou barvu a je paradoxně dražší, protože teprve z něho se rafinuje bílý), bílý rafinovaný je v dnešní době už považován za jed!

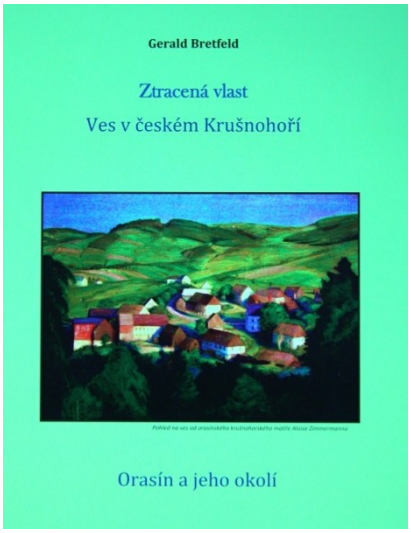
Dobrou chuť a krásný podzim přeje Pavlína Kardová

NOVÁ KNIHA OD NAŠICH SOUSEDŮ

Na jaře byla slavnostně pokřtěna nová kniha s trochu delším názvem: ZTRACENÁ VLAST, VES V ČESKÉM KRUŠNOHOŘÍ, ORASÍN A JEHO OKOLÍ.

Knihu napsal Gerald Bretfeld, který jako malé dítě s rodinou v roce 1945 odešel ze své rodné vsi Orasín do východní zóny Německa. V 18. letech utekl přes rozdělený Berlín do SRN, kde vystudoval jako stavební inženýr, oženil se a zakotvil v bavorském Suerlachu. Tam byl po dvě období zvolen starostou a po odchodu do důchodu dokončil práci na své knize. Té předcházelo dlouholeté studium historických podkladů, vyprávění rodáka Antona Reinelta a především informace z Pamětní knihy obce Orasín, vydané v r. 1922 místním kronikářem.

Za podpory Oblastního muzea v Chomutově a snahy pánů Otty Macáka a Josefa Švancara – Šporgyho a řady sponzorů (mimo jiných i Obecního úřadu v Blatně), byl zajištěn překlad a tisku se ujala tiskárna Akord v Chomutově.

Kniha je poutavým čtením o historii obce, životě obyvatel, jejich zvycích, ale také o okolní krajině, kterou autor popisuje s velikou láskou a vztahem k ní. Co je důležité, je pohled „z druhé strany". Doposud jsme se na vše dívali našima očima, mnohdy zatemněnýma školní výchovou a masmédii ovlivněných republikánským nacionalizmem a komunistickým režimem. Nyní máme možnost si přečíst, jak to viděli ti, co tu po generace žili a museli „odejít". A pokud chceme spolu žít, musíme respektovat názor druhého a být schopni ho vyslechnout.

Protože Orasín je naše sousední obec, mnoho textu se týká i Blatenska. Některé popisované významné osobnosti pocházely právě od nás. Zvyky, obyčeje a tradice byly v podstatě shodné.

Pokud by si někdo chtěl knihu přečíst, může si ji zakoupit na Obecním úřadě v Blatně.

ZT

NAŠI SOUSEDÉ … portrét zajímavé osobnosti z našeho okolí

HANA KLENEROVÁ (67 let)

Letní Blatka byla plna věcí, které se u nás udály a na rubriku „naši sousedé" už nebylo místo. V tomto čísle to tedy napravujeme. Seznámíme se s paní Hanou Klenerovou z Mezihoří. Mnozí z vás se už určitě s jejími výtvory setkali. Ale od začátku.

Paní Klenerová pochází z Ústí nad Labem. Asi jako každá holčička měla panenky, které ráda oblékala a šila na ně. Později se dostala i k pletení a háčkování. Práce s textilem ji chytla a tak bylo jasné, že v tom chce pokračovat. Vyučila se tedy prodavačkou textilu a už při učení projevovala své výtvarné schopnosti. Když se vdala a přišly děti, svoji šikovnost uplatňovala hlavně při tvorbě a opravě oblečení pro ně.

O své nynější zálibě nám řekla:

„K háčkování jsem se dostala v r. 2012, kdy se narodil dlouho očekávaný vnouček. Své první výtvory jsem rozdávala známým, kterým se velice líbily. To mě povzbudilo a začala jsem vymýšlet stále složitější a náročnější postavičky. Nyní můj sortiment zahrnuje širokou škálu figurek, od malých kuřátek s vajíčky až po koníky, slony, medvídky. Stále jsem také zdokonalovala techniku, díky které hračky nyní splňují veškeré požadavky na bezpečnost a nezávadnost. Používám převážně bavlněnou přízi, očka s pojistkou a plnění je dutým vláknem, které nezpůsobuje alergie."

foto ZT

Není proto divu, že byly její výrobky oceněny značkou „Regionální produkt“. Aby toho nebylo málo, zapojila se do programu „Nedoklubko“. Ten pomáhá nedonošeným dětem umístěných v inkubátorech. Spolupracuje s neonatologickým oddělením Mostecké nemocnice, kam malinké ponožky, čepičky a chobotničky vozí. Pravidelně se také zúčastňuje Vesnických farmářských trhů. Tvoří i na objednávku.

Háčkování ji stále baví, a proto, pokud ji bude sloužit zdraví a o její výrobky bude zájem, se skončením své činnosti rozhodně nepočítá.

Milena Hutařová, foto Klenerovi

VZPOMÍNKA NA MIROSLAVA GRUSU

V zimním vydání Blatenské Blatky vyšel článek od pana Tollara o vánoční výzdobě v německém Seiffenu. Rád bych na tento článek částečně navázal vzpomínkou na člověka, který se celý život zabýval podobnou výzdobou i u nás v Krušných horách.

Ale ještě na skok k sousedům. V Německu je v adventním čase až do skončení vánočního období opravdu na co se dívat, a výzdoba ve městech a hlavně vesnicích v německém Krušnohoří má velikou tradici. Řezbářstvím a vyřezáváním tam žila většina tehdejších obyvatel. Není dům, který by byl obydlen a neměl krásnou vánoční výzdobu. A ve většině případů jde i o velmi staré ručně vyřezávané figurky, adventní oblouky do oken s převážně hornickým motivem, pyramidy, louskáčky- dřevěné figurky na louskání ořechů a spoustu dalších vánočních artefaktů. Málo se možná ví, že na druhé straně hranice je i spousta dalších pěkných odlišností, že část jich používá místo u nás známých ozdobených vánočních stromků např. velké ručně vyřezávané točící se pyramidy. Rozhodně návštěva sousedů v době vánočního, ale i velikonočního času, stojí za návštěvu. A pokud je možnost podívat se i do interiéru některého z domů, může přijít další příjemné překvapení.

Nejen v Německu, ale i u nás v Krušných horách, lze najít chalupy, chaty, domy, které jsou každoročně krásně vyzdobeny. Jsou bohužel, stále velkou výjimkou. Mezi takové chalupy s tradiční a dlouholetou výzdobou patří i chalupa manželů Grusových v Zákoutí. Nejen zvenku, ale hlavně uvnitř dýchne vánoční atmosféra ze všech koutů. Pan Miroslav Grusa, který Vánoce kolem sebe šířil do svého okolí, měl je rád, velkou část výzdoby si sám během spousty let ručně vyřezal. Živý stromek, který v chalupě stojí, je mimo moderního osvětlení, každým rokem vyzdoben v tradičním a starém duchu. Veškeré ozdoby jsou dřevěné ručně vyřezávané. Lze najít i ořechy, barvené i přírodní, a jsou z nich dělané i řetězy. V oknech ale i v místnostech jsou vyřezané pyramidy s elektrickým osvětlením.

Miroslav Grusa vyřezal ručně za svého života také více než 15 betlémů od předních českých malířů a kreslířů. Některé jsou v chalupě v době vánoční vystaveny a je možno se po dohodě na ně podívat. V podobném duchu, i když v menším měřítku, bývá chalupa vyzdobena i na velikonoční svátky.

Tento článek je vzpomínkou na člověka, který miloval Vánoce i Velikonoce, a který těmito krásnými vyřezávanými výtvory vždy dodal tu správnou atmosféru svátků nejen své rodině ale i svému okolí. Minulé Vánoce byly prvními svátky, které již Miroslav Grusa nemohl strávit tak, jak bývalo krásným zvykem. Všem, kteří si na něho vzpomenete, velmi děkujeme.

--mg--

informace z OÚ

NABÍDKA PRO ZÁJEMCE O VÝSTAVBU ČOV

Jak doufám, tak všichni víte, že obec Blatno poskytuje každému, kdo vlastní v našich obcích nemovitost (u rekreačních objektů musí být v něm někdo min. 5 let trvale přihlášený), kterou nelze napojit na obecní kanalizaci (což jde jen ve větší části Blatna) příspěvek ve výši 20 tisíc korun. Pro všechny obce jsme nechali vypracovat základní hydrogeologický posudek, z kterého lze při úvahách o typu ČOV vycházet. Posudky jsou k dispozici k nahlédnutí nebo okopírování na úřadě. Na základě požadavku občanů z Mezihoří jsem se pokusila domluvit společné setkání s hydrogeologem a projektantem pro ty z vás, kteří byste měli zájem postupovat při zajišťování projektové dokumentace společně, ovšem bylo velmi obtížné najít společný termín, který by vyhovoval všem, především projektanti a hydrogeologové, s kterými obec spolupracuje, jsou dlouhodobě přetížení, a tak přicházíme s jiným řešením:

Nabízíme vám možnost zapsat se na úřadě do seznamu zájemců o výstavbu ČOV, pokud možno do konce ledna 2018 a my tyto kontakty předáme do obou kanceláří a pánové se již pak spojí s každým zájemcem individuálně.

Jedná se o tyto subjekty:

Geodetické služby p. Horčička - hydrogelologický posudek - cena – **2 500,- Kč**

PRO Atelier David Jeřábek Chomutov - projektová dokumentace, včetně všech vyjádření v závislosti na množství současných řízení - cena – **13 – 20 000,- Kč**

Ceny zohledňují zpracovávání více projektů v jedné lokalitě.

Samozřejmě je možné si podklady nechat zpracovat i kdekoliv jinde, není absolutně podmínkou využít této možnosti!

irh

PODĚKOVÁNÍ

Až letos půjdete v adventním čase do blatenského kostela, uvidíte tam opět rozšířený betlém, jehož dřevěné sochy vyrábí umělecký řezbář Josef Švancar - Šporgy ze sousedního Orasína. Na výrobu těch letošních již v loňském roce přispěl pan Adolf Vogel, kterému jménem obce Blatno tímto děkujeme!

irh

nabídky, informace

Vydává: Obecní úřad Blatno, IČO 00261807; EČ MKČRE22472, jako periodický tisk územního samosprávného celku.
Redakce: Zdeněk Tollar, Pavel Suchopárek. Grafika: Zdeněk Tollar. Tisk: Akord s. r. o. Chomutov. © Redakce, pokud není uvedeno jinak. Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. BB neprošla jazykovou kontrolou.
Kontakt: Redakce: e-mail: blatenska.blatka@seznam.cz; Obecní úřad Blatno čp. 1, 430 01 Blatno; tel. 474 625 839; e-mail: uradblatno@centrum.cz; fax: 474 625 839.
Datum uzávěrky: 15. 11. 2017; **datum vydání**: 23. 11. 2017.
NEPRODEJNÉ!